

LEONARDO DA VINCI NEMZETI IRODA
MAGYARORSZÁG

LEONARDO DA VINCI PROGRAM

MOBILITÁSI PROJEKTEK – ZÁRÓBESZÁMOLÓ**2005-ös és 2006-os pályázati forduló**

Támogatási szerződés száma:	HU/06/PL/302		
Projektgazda:	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem		
Projekt címe:	Fiatal diplomás mérnökök szakmai gyakorlata		
Projekt kezdete (év/hó/nap):	2006/06/01	Projekt vége (év/hó/nap)	2008/05/31

NYILATKOZAT

Alulírott ezennel kijelentem, hogy a jelen beszámolóban foglalt, illetve annak mellékletét képező adatok pontosak és mindenben megfelelnek a valóságnak. Különösképpen a beszámolóban feltüntetett pénzügyi adatok, melyek összhangban állnak a mobilitási projekt szervezése és a kedvezményezettek felkészítése során felmerült, valamint a projektben tervezett külföldi gyakorlat(ok)/csereprogram(ok) teljesítésével kapcsolatban felmerült mobilitási költségekre fordított tényleges kiadásokkal.

Kérjük a Leonardo támogatás hátralevő részének átutalását.

Nem kérjük a Leonardo támogatás hátralevő részének átutalását.
(Kérjük, válassza ki a megfelelőt!)

.....
(A szerződéskötő intézmény hivatalos képviselőjének (a szerződés aláírójának) eredeti aláírása)

Név: Dr. ZRINYI Miklós

A szerződéskötő intézményben betöltött munkakör: rektorhelyettes

Dátum: 2008. július 08.

A beszámolót **1 nyomtatott példányban**, valamint **elektronikusan** (e-mailben vagy lemezen) az alábbi címre kérjük eljuttatni:

*Leonardo Nemzeti Iroda
1438 Budapest 70, Pf. 508
leonardo@tpf.hu*

I. A PROJEKT ÁTTEKINTÉSE

1. A PROJEKT ÖSSZEFOGLALÁSA

Kérjük, adjon rövid (egy oldalas) áttekintést mobilitási projektjük fő tartalmi elemeiről (témák, technológiai és képzési területek, partnerek, a kiutazás programja), a projektben elért eredményekről, valamint az eredmények terjesztésének módjairól, sikerességéről.

Fejtse ki a külföldi gyakorlatok/tanulmányutak hasznosságát a kedvezményezettek szempontjából, és mutassa be, milyen módon ismerték el a megszerzett kompetenciákat.

Kérjük, a projekt áttekintését angol, francia vagy német nyelven is szíveskedjen elkészíteni, és a beszámolóhoz mellékelni.

A projekt célja a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (BME) és a Budapesti Műszaki Főiskola (BMF) 25 fiatal diplomása (ez a szám 2, a Tempus Közalapítvány által felajánlott bővítés, szerződésmódosítás után született meg, 18 volt az eredeti megítélt létszám) átlagban 20 hét hosszúságú külföldi szakmai gyakorlatának megszervezése, társfinanszírozása volt. Végül a gyakorlatok különböző időtartama révén 26 diplomás vett részt a projektben

A jelen mobilitási projekt statisztikáját vizsgálva összefoglalhatjuk, hogy a fogadó vállalatok között jelen voltak korábbi partnerek és új vállalatok is. Az országok tekintetében a német nyelvterület (DE, AT) volt a helyszíne a projekt keretében megvalósított gyakorlatok több mint harmadának, de további 9 európai országba is utaztak hallgatóink. A szakmai megoszlás erős építész illetve vegyész (biomérikus) túlsúlyt mutat (10/8/26), ahogyan azt a pályázatunkban is jeleztük ebben a szakmában a legnagyobb az érdeklődés és az igény. A nők – férfiak aránya kiegyenlített volt (14-12), sőt, örömdetes módon a nők nagyobb számban vettek részt.

A BME 1999 óta vesz részt a Leonardo Programban, lényegében változatlan menedzsmenttel. A BME 2002-ben létrehozta a Leonardo intézményi koordinátori funkciót (hasonlóan a már korábban megalakult Socrates / Erasmus Irodához, melyet szintén egy intézményi koordinátor vezet). Jelen projektet is az egyetem e szervezeti egysége nyújtotta be és bonyolította le.

A projektmenedzsment korábbi stratégiáját – az érdeklődők toborzása, vállalatok felkutatása, majd kedvezményezett-vállalat párosítás – új gyakorlat váltotta fel, amelyet a friss diplomások és oktatók nagyobb aktivitása jellemzett. A projektmenedzsment szerepe csökkent a gyakorlatok létrejöttében, viszont nőtt a minőség biztosításának irányában. Mindezt kedvező változásnak tekintjük, amely fejlődést több éves Leonardo mobilitási tevékenység alapozott meg. Az 2006-2008-as pályázati periódusban már jelentős **menyiségi** (csak a Leonardo program keretében összesen 102 új külföldi szakmai gyakorlat – hallgatói, friss diplomás - megszervezésére volt lehetőség), és **minőségi növekedést** is vont maga után.

A szakmai gyakorlatok jelentősége a **friss diplomások** számára a munkavállalás szempontjából egyre nő. A szakmai tudás gyarapodásán túl, a magas szintű nyelvtudás és a munkatapasztalat egyaránt fontos elemei az álláskereső életrajzában. Ezen túl kiemelendő, hogy a Leonardo gyakorlathoz nemzetiközi kapcsolati tőkére tesznek szert, ami különösen vonzó lehet lehetséges munkáltatóik szempontjából.

A Leonardo programban való részvétel a **felsőoktatási intézmények** kapcsolatrendszerét is növelte. Hálózatokhoz csatlakoztunk (Leo-Net, FACE), a menedzsment tudatos **disszeminációs** tevékenységet folytat (sajtó, TV, szemináriumok – konferenciák, szócikkek stb.). Itt csak az International Conference on Engineering Education keretében elhangzott két angol nyelvű előadást, cikket említünk meg. 2005: Quality of EU Leonardo mobility projects university-enterprise; 2007: Practical Placements Supported by European Programs, melyek közül az utóbbi az elmúlt 9 év mobilitási tevékenységeinek történeti összefoglalása a BME-n és az új Leonardo III. megjelenésének vizsgálatával foglalkozik Mint ilyen ennek a beszámolónak a kiegészítéseként egy teljesebb képet nyújthat az értékelő olvasónak, mellékletként csatoljuk, beszámolónk részének tekintjük. Lásd. www.ineer.org.

Összességében megítélésünk szerint a HU/06/PL/302 mobilitási projektet a konzorcium sikeresen végrehajtotta, beleértve a két szerződésmódosítást is, amelyek bővítették feladatainkat és a projekt hozzájárult a szakmai gyakorlatok szerepének növeléséhez.

A Leonardo da Vinci programról az elmúlt időszakban a hallgatók a BME Nemzetközi Igazgatóság honlapján www.nemzig.bme.hu (Leonardo / Szakmai gyakorlatok menüpont) szerezhettek információt.

SUMMARY (in English)

The original objective of this project was to organize and co-finance **foreign practical trainings** for **18 young graduates** of the Budapest University of Technology and Economics (BME) and the Budapest Polytechnic (BMF) for an average of 20 weeks in length each. Finally, the implemented project carried out an increased program; there were **26 young graduates** on practical training with Leonardo support, which was made possible by two contractual changes (for a final of 25 beneficiaries) offered by the Tempus Public Foundation and accepted by BME. Summarizing the statistics of this mobility we can state that the list of the host institutions includes previous partner companies and new partners besides them as well. Concerning the countries of the placements, the German speaking countries, **Germany** and **Austria** received more than a third of the beneficiaries, but there were **another 9 European countries** offering placements. The professional participation is not balanced, architecture (10) and bioengineering (8) were overrepresented, as we already anticipated it in our application. These groups of young graduates are the most active in looking for practical training, and there is a definite need for them as well. The female – male ratio was 14/12, with more female, than male participants which is a very positive change.

BME has been participating in the Leonardo Mobility Program since 1999 and the organization was carried out by basically the same management unit. Foreign practical placements have found their place in the organizational structure of BME, following the establishment of the **Leonardo Institutional Coordinator** function in 2002 (similarly to the **Socrates/Erasmus** Office, which is led by an institutional coordinator as well). This project was carried out by this unit as well.

The successful Leonardo projects of the previous years created a wider interest among the young graduates and the professors of the higher educational institutions, the outcome of which was a more active participation of beneficiaries and staff members in setting up student-company co-operations. The former strategy of the Leonardo project management – recruiting interested people and companies and then pairing them – has been replaced by a new practice, which was based on the greater activity of young graduates and teachers. The project management therefore had lesser role in placing the students, but its role in quality issues became more significant. We consider it an improvement, which was made possible by years of hard work establishing Leonardo mobility at BME. Between 2006-2008 it resulted in a significant **quantitative-** (in 2006 alone BME-BMF were awarded financing for **102 Leonardo placements**, students and young graduates) and **qualitative growth** as well.

For the young graduates the professional experience is getting more and more important in the process of finding employment. Besides the attained professional skills, the high level foreign language competencies and the foreign work experiences are all very important part of the CV of a job seeker. It should also be underlined that the Leonardo trainees gain international enterprise connections, business relations, which might be very attractive for prospective employers.

The participation in the Leonardo Program has increased the networking potentials of participating higher educational institutions as well. We joined Leonardo networks (e.g. Leo-Net, FACE) and the project management puts great emphasis on dissemination (newspapers, television, seminars, conferences, professional publications, etc.). Here we mention only 2 lectures, publications at the International Conference on Engineering Education. 2005: Quality of EU Leonardo mobility projects university-enterprise. 2007: Practical Placements Supported by European Programs, the latter of which gives a historical summary of our 9-year long activity, analyzing the upcoming changes of Leonardo III. As a supplement to this final report it could give a more complete picture to the evaluating readers, therefore we attach it to our report, we consider it an integral part of it. See www.ineer.org .

Our overall opinion is that BME-BMF have successfully implemented the HU/05/PL/302 mobility project, including the 2 contractual changes, expanding our activity and contributed to the development of the significance of foreign practical placements.

More information about the activity related to the Leonardo da Vinci program and this project www.nemzig.bme.hu .

2. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA

Írja le és értékelje a külföldi gyakorlat/tanulmányút előkészítésére, szervezésére, nyomonkövetésére, értékelésére és terjesztésére vonatkozó tevékenységeket az alábbi öt alpont segítségével.

2.1. A PROJEKT INDÍTÁSA

- az együttműködés indítása: a fogadó intézmények kiválasztása, a partnerek szerepének tisztázása a munkaprogramban, szerződéskötés a partnerek között
- a kedvezményezettek mobilitását akadályozó tényezők bemutatása (adminisztratív, jogi illetve gyakorlati tényezők) és a lehetséges megoldások keresése
- források felkutatása a projekt finanszírozásához (miért pont a Leonardo da Vinci program, egyéb finanszírozási források)

Az együttműködés indítása

Ezen projekt előzménye a BME, BMF korábban sikeresen megvalósított 2 Leonardo da Vinci frissdiplomás mobilitási projektje. (HU/04/PL/308 ill. HU/05/PL/302), melyek felépítésükben, időtartamukban és elvárásaikban nagyjából megegyeztek a most befejeződő HU/06/PL/302-es projekttel.

A konzorciumi tagok egy részével (egyéb partnerek: INSA de Rennes, TU Berlin), vállalatok (Opsira, RLE) már több éve együttműködünk oktatási-, ipari kapcsolatok témában.

A vállalati fogadókészség megszervezésében a pályázók, illetve mentoraik támaszkodhattak még a Danube által képviselt Leo-Net hálózatra (www.leo-net.org), mely 26 európai ország kb. 150 intézményét (köztük 2002 óta a BME) tömöríti a Leonardo szakmai gyakorlatok megszervezését segítő céllal.

A kedvezményezettek mobilitását akadályozó tényezők

Komolyabb akadályozó tényező nem volt. A jelentősebb utánajárást kívánók között megemlítenénk a munkavállalási engedély beszerzése kérdését, mely kérdés megítélése az EU-n belül folyamatosan változik és országonként eltér. Néhány kisebb városba ment gyakornok esetén bürokratikus nehézségbe ütközött, mivel az átmeneti időszak szabályozása még egy adott országon belül sem feltétlenül ismert.

Források felkutatása

Hasonlóan a korábbi évekhez a külföldi szakmai gyakorlatok még mindig nem általánosak a hazai felsőoktatásban. A Leonardo program nyújtotta lehetőséggel élve a felsőoktatási intézmények igyekeznek növelni a gyakorlatok számát. A Leonardo támogatást szinte minden esetben kiegészítette valamilyen vállalati hozzájárulás is (ami időnként nem egyszerűen dokumentálható: pl. olcsóbb szállás, étkezés, szakmai – kulturális programon való részvétel biztosítása). Aláhúzendő, hogy célunk és már évek óta gyakorlat is, hogy a Leonardo program keretében megvalósult gyakorlatok mellett a vállalatok fogadjanak további, nem Leonardo finanszírozott, résztvevőket is.

2.2. A KÜLFÖLDI GYAKORLATOK/CSEREPROGRAMOK ELŐKÉSZÍTÉSE

- a kedvezményezettek toborzásánál és kiválasztásánál alkalmazott szempontok
- a kedvezményezettek munkaprogramjának kialakítása a fogadó intézménnyel
- Pszichológiai, kulturális és nyelvi felkészítés biztosítása a külföldi gyakorlat (esetleg tanulmányút) előtt és alatt. Ön szerint szükséges a felkészítés továbbfejlesztése, ha igen, milyen lehetőségeket, módszereket lát erre?
- az utazás, szállás, az egészség és személyi biztosítás szervezése

A kedvezményezettek toborzása, kiválasztása

A nyertes projekt, a részvétel lehetősége széleskörűen meghirdetésre került intézményi szinten (honlap – www.nemzig.bme.hu, internetes újság, intézményi Leonardo faliújság stb.). Törekedtünk arra, hogy az egyetem, a főiskola minél több karának végzettje részesüljön a támogatásban (Végülis 5 kar végzett hallgató került be a programon résztvevők közé). Kiepült (hasonlóan a Socrates / Erasmus programhoz) bizonyos karok Leonardo koordinátori rendszere is.

A jelentkezők elkészítették a pályázati anyagaikat (idegen nyelvű szakmai önéletrajz; motivációs levél; oktatói ajánlólevél a mentorálás elvállalásának jelzésével; vállalati fogadókészség, rövid munkaterv; felkészítési igény megjelölése stb.). A kiválasztás ez alapján történt elsősorban a szakmai szempontokat figyelembe véve. A támogatást elnyerő gyakorlatokról ezután elmondhatjuk, hogy a lehető legmagasabb színvonalú szakmai munkák nyertek támogatást.

Munkaprogram

Együtt kerül kidolgozásra (vállalat – kedvezményezett) a mentor egyetértésével.

Pedagógiai, kulturális és nyelvi felkészítés

A projekt keretében megvalósult szakmai gyakorlatok többségükben különböző időpontban különböző országok különböző vállalatainál kerültek lebonyolításra. Így *egyedi* felkészítésre volt csak lehetőség. Mindemellett kialakultak közös elemek, melyekből néhányat felsorolunk:

A koordinátor személyesen minden érdeklődő hallgatónak, friss diplomásnak eligazítást tartott. Ennek fő témái: a Leonardo program bemutatása, a vállalati fogadókészség felkutatási módjainak vizsgálata, pedagógiai felkészítés az előkészítő tárgyalásokra (vállalat - egyetem, szakmai - pénzügyi), a pályázás feltételei (tanulmányi eredmény, vállalati fogadókészség, egyetemi mentor, rövid munkaprogram stb.), a kulturális, nyelvi felkészítés bemutatása (honlapok, segédletek, tanfolyamok stb.).

Miután a pályázás alapfeltételei (ld. előbb) teljesültek a pénzügyi és asszisztens koordinátorok, az oktató mentor részletezik, megszervezik, részben megvalósítják a pedagógiai, kulturális és szakmai felkészítést az adott résztvevő esetére.

A tényleges tevékenység, mint már jeleztük egyedi. Néhány példát felsorolunk: személyre szóló, vagy kiscsoportos nyelvi felkészítés, a Franciaországba irányuló szakmai gyakorlatokat segítette egy anyanyelvi munkatárs (BME Francia Nyelven Folytatott Képzés).

Személyre szabott nyelvi felkészítést a 26 kedvezményezettből mindössze 4 kapott. Ennek okai közt van, hogy többen már pályázatukban jelezték, hogy nincsenek nyelvi problémáik (külföldi részképzésben, idegen nyelvű képzésben vettek részt, a diploma megszerzése már eleve nyelvvizsga meglétét feltételezi...), illetve a gyakorlat megkezdése előtt már nem állt rendelkezésre elegendő idő. Ez utóbbi azért lehetséges, mivel a BME Leonardo Iroda a pályázatok fogadását, elbírálását, megszervezését a hallgatók érdekében rugalmasan intézi, amint létrejön a megegyezés a cég, a hallgató és az egyetem közt és a pályázat teljes, a lehető leggyorsabban szervezéssel lehetővé tesszük az elnyert gyakorlat megkezdését. Erre a gyors reagálásra nagy szükség van, hiszen a cégek többnyire egy bizonyos feladatra alkalmazzák a gyakornokokat, ami nem teszi lehetővé, hogy hosszadalmas előkészítés előzze meg a kiutazást. Frissen végzett egyetemistákról lévén szó, nem is kívánatos a munkakezdés késleltetése. Sajnálatos módon így nem volt lehetőség az elnyert felkészítési összeg teljes felhasználására, bár 1-2 esetben segített volna a pályázónak.

Utazás, szállás, biztosítás

A menetjegyek, a biztosítás megvétele alapvetően a friss diplomás pályázó feladata volt. A szállást a kedvezményezett intézte, tipikusan a fogadó fél segítségével.

2.3. A PROJEKT NYOMONKÖVETÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

- a kedvezményezettek mentorálása és támogatása érdekében tett lépések
- a projekt szakmai felügyeletének biztosítása (a külföldi gyakorlatok/tanulmányutak szakmai tartalmának biztosítása, a partnerek vállalt szerepének betartása, stb.)
- a projekt folyamatos értékelésére alkalmazott módszerek és a fenntarthatóság biztosítása érdekében tett lépések

A kedvezményezettek mentorálása, szakmai felügyeletének biztosítása

A projektben résztvevő friss diplomások szakmai felügyelete kettős (vállalati – egyetemi) tutorálás, mentorálás mellett folyik. A támogatás nagymértékben kiutazásuk előtt megkezdődött, megtörtént. Valamennyi adminisztratív problémájukkal a BME Leonardo Iroda munkatársaihoz fordulhattak. A szakmai jellegű problémák megoldásához elsősorban az egyetemi mentor, esetenként az adott kar kijelölt felelőse járult hozzá (például Vegyész-, Közlekedésmérnöki Karok). A végzett hallgatóknál többnyire a diploma témavezetője az egyetemi mentor. Azok a gyakorlati helyek, ahova a kedvezményezettek elhelyezkedtek gyakran személyes egyetemi, vagy hallgatói kapcsolatok eredményei, ezért a szakmai munka színvonala, illetve a gyakornoki igényhez való illeszkedése adott. Lehetőség szerint a szakmai mentorok (vállalati - egyetemi) személyesen is találkoztak.

A projekt értékelése, fenntarthatóság

A projekt értékelését a friss diplomások időközi illetve végső beszámolója alapozta meg. A szakmai tevékenység leírásán kívül olyan kérdésekre is válaszolniuk kellett, ami a projektmenedzsment munkáját értékeli, és válaszaik alapján azt fejlesztjük is.

Értékelést végzett a Leonardo Nemzeti Iroda monitoring látogatásával, az ez alapján készülő jelentésekkel, jelölésekkel különböző díjakra.

E projekt menedzsment munkatársai 18 Leonardo da Vinci 2 mobilitási projektet nyertek el, ebből eddig mindet határidőre sikeresen megvalósították. Ez bizonyítja a fenntarthatóságot, mely érdekében persze sok minden történik, így partnerkapcsolat építés minden szinten (intézmény, országos, nemzetközi), TV, újság, szócikkek, konferencia előadások stb. E lépések részletezése később (Terjesztés) kerül sor.

2.4. A KÜLFÖLDI GYAKORLAT/TANULMÁNYÚT ELISMERÉSE

- a külföldi gyakorlat/tanulmányút érvényesítése és tanúsítása, valamint a kedvezményezettek által szerzett szakmai tapasztalatok elismerése érdekében tett intézkedések, elért eredmények
- Csatolja a kedvezményezettek részére kiállított igazolás/tanúsítvány egy másolati példányát!

Ebben a körben ez nehezebb kérdés, mint a hallgatók viszonylatában.(ott diplomamelléklet, kreditpont, praktikum szemeszter stb. jönnek szóba).

A kedvezményezetteknek lehetőségük van **EUROPASS** bizonyítvány megszerzésére is E projekteken ez nem tekinthető általánosnak.

A formális elismertetés mellett a kedvezményezettek többsége jól elvégzett munkája után a vállalattól egy tanúsító iratot (**ajánlólevél** stb.) kapott, melyet be tud építeni majd későbbi álláskereső dokumentumai közé. Gyakran állásajánlatot is ad a vállalat, vagy esetleg egy magyarországi leányvállalatnál való elhelyezkedési lehetőséget. Építészek esetében felmerült a kamarai elismertetés kérdése, ami azonban nem automatikus és kívül esik az egyetem hatókörén, viszont minden ilyen kérést támogattunk.

2.5. AZ EREDMÉNYEK TERJESZTÉSE

- a project során szerzett tapasztalatok és az elért eredmények széleskörű terjesztésének módszerei, célcsoportjai és fórumai

Projekteredmények folyamatos terjesztésében a 2007. év az átmenet éve volt, a felsőoktatási szakmai gyakorlatok a Leonardo programból átkerültek az Erasmus programba. A friss diplomások fiatal munkavállalókként megmaradnak a Leonardo programban, mely beépül az új Egész életen át tartó tanulás programba (2007-2013) Ezért projekteredmények terjesztését minden szinten összekapcsoltuk a módosulások ismertetésével, adott esetben a jelenlegi frissdiplomás mobilitás hiányával.

Egyetemi, főiskolai szint. Felfrissítésre kerültek a honlapok (www.nemzig.bme.hu – „Leonardo, Szakmai gyakorlatok” rész), a hallgatók részletes információkat kapnak a most lezáródó projektről, illetve arról, hogy a hallgatóknak az Erasmusos lehetőségekkel élhetnek ezután.

Országos szint. Munkatársaink megosztják a Leonardo da Vinci 2 programban szerzett tapasztalataikat (többek között e projekt végrehajtása során is) a felsőoktatási Erasmus kollégákkal. Varga Ildikó (koordinátor) meghívott előadóként „A külföldi szakmai gyakorlatok – az intézményi koordináció szemszögéből” címmel előadást tartott az „Erasmus szakmai gyakorlatok szervezése – tapasztalatok és lehetőségek” című konferencián és más a Tempus Közalapítvány által szervezett tájékoztató értekezleteken is.

Nemzetközi szint. A Leonardo II program befejezése jó alkalom az elmúlt 7 év eredményei nemzetközi ismertetésére is. Moson Péter és Varga Ildikó (BME) „Practical Placement Supported by European Programs” című előadása elfogadásra került az ICEE2007 (International Conference on Engineering Education) konferencián, cikk jelent meg (csatolva) a konferencia kiadványában. Megjegyezzük, hogy az ICEE2008 konferenciát Magyarországon rendezzi meg a Pécsi Tudományegyetem és a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.

2.6. FELMERÜLT NEHÉZSÉGEK ÉS JAVASLATOK

- a projekt megvalósítása során felmerült nehézségek és megoldásaik
- javaslatok a Nemzeti Iroda és az Európai Bizottság számára a program egyes elemeivel kapcsolatban, valamint a pályázók még hatékonyabb segítésére
- A jövőben szívesen pályázna a Leonardo da Vinci programban?

Problémák, változások. A bolognai folyamat bevezetése miatt, a magyar felsőoktatás lényeges változásokon ment át. A szakmai gyakorlatok szerepe még nem tisztázódott a képzési rendszerben. Az elmúlt évek bizonyították a gyakorlatok fontosságát, csak a Műegyetem szervezésében 2004 óta 76 frissdiplomás mérnök vett részt három hasonló projekt keretében ilyen gyakorlaton.

Az új Leonardo da Vinci 3 program prioritásai és célkitűzései változásainak tudható be, hogy a 2007-ben beadásra került hasonló célú projekt a fiatal munkások kategóriában, sajnos nem nyert támogatást. Ezzel egy évek óta tartó pozitív hatású folyamat megtorpanni látszik.

3. AZ EREDMÉNYEK AZONOSÍTÁSA

Számoljon be az elért eredményekről a projekt különböző szereplői (kedvezményezettek, küldő- és fogadó intézmények, közvetítő intézmények) szemszögéből, valamint mutassa be a projekt további hatásait az adott szektorra, illetve régióra nézve az alábbi öt alpont segítségével!

3.1. A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÁTTEKINTÉSE

- Adjon rövid áttekintést a projekt megvalósulásáról (résztevő országok, partnerek, a külföldi gyakorlatok/csereprogramok tartalma...) a **támogatásra elfogadott pályázatban foglaltakhoz képest!**

A projekt keretében 26 fő szakmai gyakorlatára került sor. Közülük 12 férfi, 14 nő. A BME-ről 5 kar (legtöbben az Építész-mérnöki-, illetve Vegyész és Biomérnöki Karról kerültek ki, de a résztvevők között szerepelt a Gépész- és az Építőmérnöki-, valamint a Gazdaság és Társadalomtudomány Kar) már végzett diákjai vettek részt a programban. A BMF-ről 4 frissdiplomás kiutazására került sor. Legtöbben (6 fő) Németországban végezték a gyakorlatot. Ezt követte Hollandia (5), Ausztria (3), Spanyolország (3), illetve 1 vagy 2 ember dolgozott Franciaországban, Olaszországban, az Egyesült Királyságban, Svédországban, Norvégiában, Finnországban, Izlandon (mellyel a Skandináv államok erősen képviselve voltak). Mivel a hallgatók már rendelkeztek diplomával, így még nagyobb hangsúlyt kapott, hogy szakmájuknak megfelelő cégnél és minőségben dolgozzanak, mely a kedvezményezetti beszámolókból ítélve, meg is valósult a projekt során. A projekt teljes időtartama 2 év volt, a frissdiplomások 10 és 27 hét közötti időszakra kaptak anyagi támogatást ezalatt.

Összességében elmondható, hogy valamennyi gyakorlat sikeres volt, komolyabb problémáról senki nem számolt be. Szakmailag és személyes fejlődésüket tekintve viszont nagyon hasznosnak találták a hallgatók.

3.2. A PROJEKT EREDMÉNYEI A KEDVEZMÉNYEZETTEK SZEMPONTJÁBÓL

- készségek fejlődése (szakmai képzettség/kompetencia, idegennyelvi készségek, interkulturális és szociális készségek, viselkedés, alkalmazkodóképesség, számítástechnikai készségek...)
- a nemek közti esélyegyenlőség elősegítése
- a munkaerő-piaci integráció elősegítése
- a szociális kirekesztettség elleni küzdelem elősegítése (hátrányos helyzetű fiatalok, fogyatékkal élők)
- a szakképzési és humán erőforrás területen dolgozó szakemberek képzése (a különböző képzési rendszerek ismeretének elősegítése, tapasztalatcsere a szakképzés vonatkozásában, új számítástechnikai ismeretek, szaknyelvi ismeretek...)
- egyéb idetartozó információ.

A kedvezményezettek által megfogalmazott előnyöket, szakmai és emberi tapasztalatokat saját szavaikkal kívánjuk közreadni. Az itteni idézetek jól reprezentálják azokat az előnyöket, amelyek a legtöbb beszámolóban megjelentek. Megjegyzendő még, hogy a gyakorlatok igen magas szakmai színvonalon folytak:

„A sikeres külföldi ösztöndíjon résztvevő frissdiplomások egyetlen problémája, hogy a hazai állásajánlatok ritkán veszik fel a versenyt a nyugati cégek nyújtotta feltételekkel. Szükségesnek érzem, hogy a Leonardo programhoz kapcsolva létrejöjjön egy, az ország munkaerő-megtartó-képességét növelő, párbeszéd a hazai cégek és az ösztöndíjasok között.”
(Béres Attila, Norvégia)

„További terveim között szerepel, hogy Németországban az Alenco-nál vagy más cégnél vállaljak július után is munkát, vagy az Alenco magyar leányvállalatánál, a BGT-nél dolgozzam Budapesten. Elképzelhető jövőképek tartom, hogy doktori munkát írok. Összességében elmondhatom, hogy a Leonardo program indított el a szakmai pályámon. Ezért nagyon sokat köszönhetek a Leonardo iroda munkatársainak, Szébenyi Pálma tanárnőnek, valamint kollegáimnak a BGT-nél és az Alenconál.”
(Farágó Tamás, Németország)

„A nyelvi fejlődésemmel párhuzamosan kezdett kivilágosodni, hogy a magyar oktatás, különösképpen a BME által megszerezhető tudás és munkabírás, milyen nagy értékkel bír a nemzetek harcában. Nem egyszer nagy meglepetésemre kikérték a véleményemet egyéb tervekkel kapcsolatban. A cégen belüli

versengés kevésbé számított az adott feladat ideális megoldásának megtalálásához képest.” (Gyimesi Márton, Egyesült Királyság)

„Bécsben rengeteg építésziroda van. A legtöbb iroda AutoCaddel dolgozik, ritka az ArchiCad használata. Sok iroda foglalkozik tetőtérbeépítéssel, mivel a belvárosban ezek az üres terek maradtak, melyek még felhasználhatók. Az én munkáim között is volt tetőtér felmérése, mivel a tulajdonosok későbbi lakásokat akarnak majd benne kialakítani. A nagyobb volumenű építkezések, projektet sem ritkák mostanában, átépítik a Westbahnhofot, a Südbahnhofot, és Bécs egyik forgalmi központját is. Sok átalakítást végeztek a közelgő Futball Európa Bajnokság miatt.” (Steiner Zsuzsa, Ausztria)

„A város igazi szellemisége az emberekben van. A calabriai ember nagyon büszke hazájára (ami Calabria, nem pedig Olaszország) és ezt lépten nyomon bizonygatja is a külföldinek... Ennél a cégnél dolgozva nagy különbségeket tapasztaltam, ami a magyar és a dél-olasz munkamorált illeti. A légkört, a munkához való hozzáállást sokkal emberibbnek, közvetlenebbnek és pozitívabbnak láttam. Először is, a nálunk sajnos olyan jellemző „furkálódást” (főleg nők között) egyáltalán nem tapasztaltam.”..... (Szabó Orsolya, Olaszország)

„Megtanultam, hogy egy tervezőnek nem csak kreatívnak kell lennie, de képességeit és tudását világosan és határozottan kell tudnia kommunikálnia, mind a szervezeten belül a tervezőtársaknak, kollegáknak, főnököknek, de a szervezeten kívüli megbízók felé is. Korábban azt hittem, a második a nehezebb, hozzá nem értő embereknek bemutatni és „eladni” egy ötletet, de most már egyértelműen úgy gondolom, több kihívást rejt közvetlen munkatársakkal kialakítani egy olyan viszonyt és „közös nyelvet”, melynek segítségével mindenki hatékonyan és kényelmesen tud dolgozni.” (Vass Barbara, Hollandia)

Rövid válogatásunkból is érzékelhető, hogy a gyakornokok a magas szintű szakmai feladatok elvégzése közben értékes tapasztalatokat szereztek a munkakultúrák különbözőségéről, az elvárt szakmai tudásról és emellett más kultúrákról is. További érdekes meglátások olvashatók a jeletésünkhöz csatolt beszámolókból is.

3.3. A PROJEKT HASZNOSSÁGA AZ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK SZEMPONTJÁBÓL ÉS EGYÉB HATÁSOK

- a projekteredmények beépítése az intézmény képzési tervébe
- szektoron belüli fejlesztések (vállalatok közti együttműködés, az adott szektor képzési szükségleteire adott válaszok)
- regionális fejlesztés elősegítése
- az oktatási/képzőintézmények és a munkaerőpiac közti együttműködés (szociális partnerek bevonásával, ahol ez lehetséges)
- a képzőintézmények nemzetközi kapacitásának erősítése (oktatói tanulmányutak esetében)
- az európai szakképzési rendszerek közti konvergencia elősegítése (oktatói tanulmányutak esetében)
- egyéb idetartozó információ

Hazánkban a műszaki felsőoktatás képesítési követelményei előírják a szakmai gyakorlat elvégzését. A fentiek miatt a BME kari (szakok) tantervei több, kevesebb mértékben szintén tartalmazzak szakmai gyakorlatot.

Az általános és jelentős hallgatói igény igazolásául álljon itt a BME Diákközpont gondozásában (felelős kiadó: Veres Gábor) készült **A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Friss Diplomásainak Elhelyezkedési Esélyei** című 2005. szeptemberében megjelent 40 oldal terjedelmű kérdőíves felmérést összegező, értékelő kiadvány néhány sora. A vezetői összefoglaló részben (2. oldal) az alábbiak olvashatók:

„Ahogy az elmúlt hat évben, úgy most is az egyetemi képzés fő gyengesége a szakmai gyakorlatok hiánya, vagy nem kielégítő aránya az oktatás egészén belül. A pályakezdők gyakorlatának hiányát egyre több gazdálkodó emeli ki.”. Hasonlóan nyilatkoznak (szakmai, nyelvi ismeretek nem elégséges volta) a vállalatok képviselői a BME Társadalmi Szenátusában. A sikeres Leonardo projektek hozzájárulnak e hiányosság enyhítéséhez, ösztönzik az érdekelteket a külföldi szakmai gyakorlatok számának növelésére.

A fentieket kapcsolódik a BME Egyetemi Tanács 2005. április 25-i ülésén elfogadott **Javaslat a BME stratégia célkitűzésére** dokumentum alábbi részlete. „A BME hagyományaira építve fenntartja és

lehetőségei szerint fejleszti idegen nyelven folyó képzéseit. Az egyetem aktívan részt kíván venni a nemzetközi oktatási és szakmai gyakorlatok csereprogramokban (pl. EU Socrates / Erasmus, Leonardo), törekszik közös képzési formák létrehozására a világ vezető egyetemeivel.”

Itt csak jelezzük, hogy e projekt konzorciuma felsőoktatási tagja (INSA de Rennes) bekerült a BME 20 kiemelt nemzetközi partnere közé.

A megvalósítás során szerzett tapasztalatok és kapcsolatok reményt adnak arra, hogy ezen tevékenység a Leonardo program keretein belül és kívül is folytathatóvá és finanszírozhatóvá válik, és a külföldi szakmai gyakorlatok, egyéb programok lehetőséget egyre több hallgató veheti igénybe. A disszeminációs tevékenység közben megismerjük az EU országok gyakorlatát (egyes intézményekben már minden hallgatónak kötelezően kell külföldi tanulmányt, vagy szakmai gyakorlatot folytatnia).

Végezetül megemlítenéd, hogy az egységesedő Európa alapvető érdeke a világméretű versenyben a több kultúrában járatos, magasan képzett szakemberek számának növelése. E tény az általános európai nyilatkozatok mellett bizonyítja az utóbbi időben megélénkült tevékenység az EU műszaki felsőoktatása fejlesztésére (pl. gondolatok, viták az Európai Műszaki Egyetem témában).

3.4. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK, MEGJEGYZÉSEK, ÉSZREVÉTELEK

A 2007. év tavaszán beadott, formailag megfelelt, és LdV-HU-07-PLM-2012 számon nyilvántartásba vett, az itt beszámolthoz hasonló célkitűzésű projektünk (BME-BMF), nem nyert támogatást. Így a Leonardo III. megjelenésével elkezdődött átalakulási folyamattal és az utolsó sikertelen Leonardo pályázattal a jelen projektmenedzsment tevékenységének folyamatossága közel 10 év után megszakadt.

Végezetül pedig intézményeink, és hallgatóink nevében szeretnénk **megköszönni** az EU, a Magyar Nemzeti Leonardo Iroda támogatását erre és az összes eddigi projektünkre is. 1999 óta a BME 19 Leonardo mobilitási projektben vehetett részt, ami több mint 400 hallgató számára jelentett szakmai gyakorlatot. A projektjeinket elismerték, és hosszú távon is méltónak tartották jelenlétüket (projektmenedzsment és fenntarthatóság kategóriában magyarországi "Mobilitási Nívódíj"-ban részesült 2002-ben a HU/01/PL202-es projekt, majd a 2004-es változata bekerült Európa 5 legjobb felsőoktatási mobilitási projektje közé.

Idén a 9 éves Leonardo munka lezárásához érkeztünk. Tanulmányozni fogjuk a nem nyertes pályázatunk elutasításának indokait, lehetőség szerint újra pályázni fogunk.

II. A ZÁRÓBESZÁMOLÓ MELLÉKLETEI

Kérjük, az alább felsorolt dokumentumokat mellékelje a záró tartalmi beszámolóhoz!

1. Idegennyelvű összefoglaló a projektről (ld. 1. pont)
2. Záró **pénzügyi és statisztikai beszámoló Excel-tábláit a RAP4LEO Adatbázisból kinyomtatva (mindegyik fűl!)**

Kérjük, az összes megvalósult **kiutazásra** vonatkozóan **vigye fel** az adatbázisba a következő adatokat, amelyekből aztán az adatbázis az Excel-táblákat generálja:

- Kiutazások adatai
- Kedvezményezettek adatai
- Partnerintézmények adatai
- Felmerült projektköltségek (Záró pénzügyi beszámoló)

Kérjük, hogy **ne az adatbázis egyes oldalait nyomtassa ki**, hanem az adatbázis által generált Excel-tábla fűlelit!

Kérjük, hogy az záró pénzügyi beszámoló **összefoglaló pénzügyi táblázatát tartalmazó oldalát** hitelesítse intézménye hivatalos képviselője aláírásával és pecsétjével!

3. **Kedvezményezetti kérdőíveket a RAP4LEO Adatbázisból elküldve**

Kérjük, ellenőrizze, hogy a RAP4LEO adatbázisban **minden kedvezményezett** kitöltötte-e az online kedvezményezetti kérdőívet. A kitöltött kérdőíveket **nem kell kinyomtatni**, elegendő az adatbázison keresztül **online elküldeni** a Nemzeti Irodának.

4. A megvalósult gyakorlatokról/tanulmányutakról készített **kedvezményezetti munkanaplók/beszámolók 20%-ának** másolatát
5. **A kedvezményezettel és a fogadó intézménnyel kötött szerződés** másolatát **minden egyes** kiutazásra vonatkozóan (amennyiben nem küldte be korábban).
6. Az **Europass Mobilitási Igazolványnak** vagy a **fogadó intézmény egyéb igazolásának** másolatát **minden egyes** megvalósított szakmai gyakorlatról/tanulmányútról. Az igazolásnak tartalmaznia kell a fogadott kedvezményezett nevét, a külföldi gyakorlat/tanulmányút pontos időtartamát, valamint az elvégzett feladatok/szakmai program bemutatását.
7. Azon kedvezményezettek **hátrányos helyzetét igazoló dokumentumokat**, akik számára már a mobilitási pályázatban igényeltek és kaptak plusz 50%-os megélhetési támogatást.

A projektgazdának a Leonardo Nemzeti Iroda kérésére be kell nyújtania a projekttel összefüggő dokumentumokat és pénzügyi bizonylatokat a Leonardo da Vinci támogatás szabályszerű felhasználásának alátámasztására.

A projektgazda köteles az említett dokumentumokat és a projekttel összefüggő valamennyi pénzügyi bizonylatot a támogatás utolsó részletének kézhezvételét követő **5 évig megőrizni**.